հասաք նմա յերկիրն Արայրատեան. յալով, ողբով, արտասուօք, և աղիողորմ կսկծանօք։ Եւ ոչ կ՛րցաք դժ՟ւցնել զնա։ Եւ անդ խօ մեզ հ՟րմն վ՟ղտու՟ն։ Եւ մինչ դեռ յառաջ՛՛ատի պարէաք և հո՟գվ և մ՟րմնով ուրախ էաք, իսկոյն համբաւ մահու նորա խռովեցոյց զմեզ, զի յետ բաժանելոյն մեր ի նմանէ, ԼԶ օր միայն եկաց ի մ՟րմնի, այսինքն վերջին աւրհասն եհաս նմա՝ որ որջաց՟լ է իսկզբանէ ի բնութի՟ս մեր։ Աւաղ մեծի տարակուսանացս և յանկարծահաս թշուառութե՟ցս, զի մչ՟և ցայսօր ժ՟մկի յայտնի գիտէաք, թէ ող՟րմած է ա՟ծ տառապ՟լ ազգիս հայկազնի, բայց այժմ երև՛՛ցւ, թե բ՟րկացեալ է ա՟ծ ազգիս հայոց. զի զնա ունէաք հ՟զր և մրմ՟տւոր թ՟գր ա՟ծապարգև և զնա ե՟րձ ի մեզանէ։ Որոյ յիշա՟կն անհ՟ւք եղիցի ի վ՟ր երկրի և աղաւթք ն՟ր ի վ՟ր ա՟մ աշխարհի։ Եւ մեք մնացաք անգ՟լխ անձն և մր՟մին առանց հ՟գյ, զի աստանդե՟ղ. քաջքայեալ ցրուեցան զրոց աշկ՟եալ մանկունք, ոչ ունելով տեղիք ապաստանի և հ՟գր հանգստեան, բ՟ց միայն զ՟քս, գյոյան ամենեց՛՛ւն։

Դ՟ձլ աղաչեմ զա՟ման սիրով՟ք՟ի, որք հ՟դպիք այսմ հոգիաբուղխ պատգամացս, յիշել զիմս աղկաղկութի՟ս ի տ՟ր սրտի մտաւք. ընդ նմին և զաշխատօղս ի սմա։ Նա և զհանգուց՟լ բարունապետքն մեր, զերախտաւոր հարքն մեր ի ք՟ս յ՟ս, Զարգիս վ՟պ, զՎ՟րդան վ՟դպ և զՅո՟վհնէս վ՟դպ, զհանգուցեալքն ի ք՟ս։ Այլ և զմրմնաւոր ծնօղքն մեր, զվաղ ննջեցե՟լքն ի ք՟ս, զՍտեփն՟ոս և զՇամչա, մղ՟թեմ հոգելից արանցդ խնդրել ի ք՟է թող՟ւի մեղաց սոցա։ Նա և զհարզ՟աք իմ զՅոհն՟էս ք՟հ՟յ, զՅովաննէս, զԱռիստակէս. զԳորգի, զԱմիր մ՟լիք, զՍօլթանշա, և զքեռն իմ* ..., որք օգնակ՟նկն եղեն ի նիւթ սորա՝ ա՟ղչեմ յիշել ի տ՟ր, առ ի պ՟հել զոսա ը՟ս կ՟մց իւրոց և թող՟ւի մեղ՟ց գ՟տնել ի ք՟է աստ և ի հանդ՟ձեալն։

Արդ գրեց՛՛ւ սա յերկիրս Բաղբերունւոյ, ի ս՟բ ուխտս Մեծոփոյ, ի հ՟չկարնակ կայարանս սրբոց վ՟ղպաց և ճգնաւորացն առաջնոց, ի դրունս Տիրամօր Ա՟ծածնի և ս՟բ Ցկ՟բայ հայրպ՟տի, ի գ՟ռն և յան՟բրի ժ՟մկիս, յորմէ սաստկա՟ցլ է տուրն խռովէչացոց ի վ՟ր մեր հյծն՟օք, ը՟ս յռ՟ջատես տեսլեան սրբոյն Սհ՟կայ։ Որ և տառանեալ ծփիմք ամենանեղհակ արկածիւք ի ներքուստ և արտաքուստ, որ ափշ՟ւի գ՟ծէր տե՟ակնի և միջումն գծ՟ոյս ի ձեռնտու՛՛թենէ հգ՟յն ա՟յ գրեցի և գրել ետու մեծաւ տաժանմամբ և եռափափագ ըղձմամբ, զտենչալիս ոգւոյ իմոյ և յոքունց զգերահ՟րչ խմա՟տւի և զո-

* Բաց թողած անունը